CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Rodzaj dokumentu:	**Zasady oceniania rozwiązań zadań**
Egzamin:	**Egzamin maturalny**
Przedmiot:	**Język niemiecki**
Poziom:	**Poziom podstawowy**
Forma/Formy arkusza:	EJNP-P0-100, EJNP-P0-200
Termin egzaminu:	22 sierpnia 2023 r.
Data publikacji dokumentu:	22 sierpnia 2023 r.

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024[1]		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].*	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	F
1.2.			F
1.3.			R
1.4.			F
1.5.			R

Zadanie 2.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**	
2.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].*	2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	C
2.2.		2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	B
2.3.		2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	E
2.4.		2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	F
2.5.		2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	A

[1] Dz.U. 2022, poz.1698.

Zadanie 3.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**	
3.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].*	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
3.2.		2.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	C
3.3.		2.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	A
3.4.		2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
3.5.		2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	B

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	3.2) Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	B
4.2.			D
4.3.			E
4.4.			F

Zadanie 5.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**	
5.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	3.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	B
5.2.		3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
5.3.		3.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	C

Zadanie 6.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**	
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
6.2.			D
6.3.			C
6.4.			B
6.5.		3.2) Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	A

Zadanie 7.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
7.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	3.6) Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	D
7.2.			C
7.3.			E

Znajomość środków językowych

Zadanie 8.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
8.1.	I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].	C
8.2.			B
8.3.			A
8.4.			C
8.5.			A

Zadanie 9.

<table>
<tr><th rowspan="2">Zadanie</th><th colspan="2">Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024</th><th rowspan="2">Poprawna odpowiedź</th></tr>
<tr><th>Wymaganie ogólne</th><th>Wymaganie szczegółowe</th></tr>
<tr><td>9.1.</td><td rowspan="5">I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].</td><td rowspan="5">1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].</td><td>A</td></tr>
<tr><td>9.2.</td><td>B</td></tr>
<tr><td>9.3.</td><td>C</td></tr>
<tr><td>9.4.</td><td>A</td></tr>
<tr><td>9.5.</td><td>C</td></tr>
</table>

Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 9.
1 p. – poprawna odpowiedź.
0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.
Zrezygnowałeś(-aś) z jedzenia słodyczy. Napisz e-mail do koleżanki z Berlina, w którym:

- **podasz powód Twojej decyzji**
- **przedstawisz reakcję rodziców na Twoje postanowienie**
- **opiszesz problem, który utrudnia Ci realizację Twojego postanowienia**
- **wyjaśnisz, w jaki sposób zamierzasz rozwiązać ten problem.**

Liebe Anna,
seit zwei Wochen esse ich keine Süßigkeiten mehr.

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].

III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi […] pisemne.

IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający […] reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej […] pisemnie.

Wymagania szczegółowe

1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
5.3) Zdający przedstawia fakty z przeszłości […].
5.5) Zdający wyraża i uzasadnia swoje […] poglądy i uczucia.
5.6) Zdający przedstawia opinie […].
5.8) Zdający opisuje […] plany na przyszłość.
7.2) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- treść
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów polecenia zdający odniósł się w swojej wypowiedzi, a następnie ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu podpunktów zdający się odniósł?	Ile podpunktów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	4 p.	4 p.	3 p.	2 p.	2 p.
3		3 p.	3 p.	2 p.	1 p.
2			2 p.	1 p.	1 p.
1				1 p.	0 p.
0					0 p.

Dla przykładu, za wypowiedź zdającego, który odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Uszczegółowienia dotyczące oceniania treści

1. W ocenie treści egzaminator kieruje się:
   a. nadrzędnymi zasadami dotyczącymi sposobu oceniania wypowiedzi podanymi w punktach 2–17 poniżej oraz ustaleniami przyjętymi w danej sesji egzaminacyjnej dla konkretnego zadania
   b. w razie wątpliwości – rozważeniem następujących kwestii:
      – w jakim stopniu jako odbiorca czuje się poinformowany w zakresie kluczowego elementu podpunktu polecenia?
      – w jaki sposób zdający realizuje dany podpunkt, np. za pomocą ilu zdań i jakich, za pomocą ilu czasowników/określników, jak złożona jest wypowiedź, jak wiele szczegółów przekazuje?
2. Należy uznać, że zdający **nie odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli
   a. nie realizuje tego podpunktu lub
   b. realizuje go w sposób niekomunikatywny.
3. Należy uznać, że zdający **odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli
   a. realizuje go w sposób komunikatywny, ale w minimalnym stopniu, np.
   - **opiszesz problem, który utrudnia Ci realizację Twojego postanowienia**
   Ich habe ein Problem: Meine Mutter backt oft Kuchen. (jedno odniesienie).
   b. rozbudowuje minimalną realizację podpunktu o dodatkową, komunikatywną informację, np.
   Ich habe ein Problem: Meine Mutter backt oft einen leckeren Kuchen.
4. Należy uznać, że zdający **rozwinął** dany podpunkt polecenia, jeśli odniósł się do niego w sposób bardziej szczegółowy, tzn. w realizacji podpunktu można wyodrębnić:
   a. przynajmniej trzy komunikatywne, minimalne odniesienia, np.
   - **przedstawisz reakcję rodziców na Twoje postanowienie**
   Meine Eltern freuten sich, lächelten und gratulierten mir.
   b. jedno lub dwa bardziej rozbudowane, komunikatywne odniesienia, np.

Meine Eltern sagten, dass ihnen meine Entscheidung sehr gefällt. Sie freuten sich, dass ich dadurch gesünder werde.

5. W przypadku podpunktów polecenia, które składają się z dwóch członów:
   a. jeśli zdający w minimalnym stopniu nawiązał do jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
   b. jeśli zdający nawiązał do obydwu członów w minimalnym stopniu, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
   c. jeśli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
   d. jeśli zdający odniósł się do obydwu członów i przynajmniej jeden z nich przedstawił w sposób bardziej szczegółowy, należy uznać, że rozwinął wypowiedź.
6. Wyrażenia takie jak np. *Süßigkeiten kaufen / einen Kuchen machen / zuckerfreie Produkte essen / Essgewohnheiten ändern / mit der Entscheidung zufrieden sein*, traktowane są jako jedno odniesienie się do podpunktu polecenia.
7. Realizacja podpunktu polecenia za pomocą synonimicznych wyrazów/wyrażeń lub wzajemnie wykluczających się wyrazów/wyrażeń, lub za pomocą równorzędnych wyrazów/wyrażeń jest traktowana jako jedno odniesienie, np.
   - **przedstawisz reakcję rodziców na Twoje postanowienie**

   Meine Eltern waren zufrieden und glücklich.
   Meine Eltern waren unzufrieden und glücklich.
8. Realizacja podpunktu polecenia przy pomocy co najmniej trzech słów/wyrażeń odnoszących się do różnych aspektów, jest uznawana za podpunkt rozwinięty, np.
   - **podasz powód Twojej decyzji**

   Ich esse keine Süßigkeiten mehr, denn sie sind ungesund, teuer und zu süß.
9. Pospolite modyfikatory występujące przed przymiotnikiem lub przysłówkiem (np*. sehr, viel, wenig*) oraz zaimki nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia.
10. Nazwy własne nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia, chyba że w wyraźny sposób wnoszą dodatkowe informacje.
11. Realizację poszczególnych podpunktów polecenia ocenia się w całej wypowiedzi; odniesienia do tego samego podpunktu polecenia mogą wystąpić w różnych częściach pracy.
12. Ten sam fragment tekstu nie może być traktowany jako realizacja dwóch różnych podpunktów polecenia*.*
    - **podasz powód Twojej decyzji**
    - **przedstawisz reakcję rodziców na Twoje postanowienie**

    Ich habe das gemacht, weil meine Eltern sich freuen, wenn ich kein Geld mehr für Süßigkeiten ausgebe.
13. Jeśli zdający traktuje poszczególne podpunkty polecenia jak zadawane pytania i tworzy wypowiedź przez odpowiadanie na te pytania, nie dbając o precyzyjne przekazanie informacji wymaganych w każdym podpunkcie polecenia, prowadzi to do obniżenia punktacji za treść oraz może powodować obniżenie punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
14. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia w sposób niestandardowy, budzący wątpliwość, to wymagany jest w wypowiedzi element, który wskazuje, że informacja dotyczy danego podpunktu polecenia i jest logicznie uzasadniona.
15. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia, ale komunikacja jest znacznie zaburzona na skutek użycia niewłaściwej struktury leksykalno-gramatycznej, podpunkt rozwinięty

traktowany jest jako podpunkt, do którego zdający tylko się odniósł, a podpunkt, do którego zdający się odniósł, jako niezrealizowany.

16. Dopuszcza się udzielenie przez zdającego wymijającej odpowiedzi, np. *Nie wiem, kiedy…/ Nie wiem, co… / Nie wiem, dlaczego…*, jeśli odpowiedź taka spełnia warunki polecenia. Nie akceptuje się odpowiedzi nienaturalnych w danej sytuacji komunikacyjnej, np. *Ich weiß nicht, wie meine Eltern reagiert haben.*
17. Jeżeli zdający realizuje kluczowy fragment wypowiedzi w języku polskim, uznaje się realizację podpunktu polecenia za niekomunikatywną, np.
    - **wyjaśnisz, w jaki sposób zamierzasz rozwiązać ten problem**

    Ich werde nur Nachspeisen bez cukru machen. („nie odniósł się”)
18. Jeżeli zdający używa języka polskiego we fragmencie wypowiedzi, który nie jest kluczowy do realizacji polecenia, fragment w języku polskim nie jest brany pod uwagę w ocenie treści, np.
    - **wyjaśnisz, w jaki sposób zamierzasz rozwiązać ten problem**

    Ich werde tylko zuckerfreie Nachspeisen machen. („odniósł się”)

Zadanie 10.
Zrezygnowałeś(-aś) z jedzenia słodyczy. Napisz e-mail do koleżanki z Berlina, w którym:

- **podasz powód Twojej decyzji**
- **przedstawisz reakcję rodziców na Twoje postanowienie**
- **opiszesz problem, który utrudnia Ci realizację Twojego postanowienia**
- **wyjaśnisz, w jaki sposób zamierzasz rozwiązać ten problem.**

Liebe Anna,
seit zwei Wochen esse ich keine Süßigkeiten mehr.

- **podasz powód Twojej decyzji**

7.2) Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający podaje przynajmniej jeden powód/cel uzasadniający podjęcie decyzji o niejedzeniu słodyczy. Powód/cel może dotyczyć na przykład:

- negatywnego wpływu jedzenia słodyczy na samopoczucie, np. *Die Süßigkeiten sind ungesund.* („odniósł się”) / *Leider habe ich zu viele Süßigkeiten gegessen und dann hatte ich große Bauchschmerzen.* („odniósł się i rozwinął”)
- chęci zmiany nawyków żywieniowych, poprawienia stanu zdrowia, kondycji fizycznej, np. *Ich wollte meine Essgewohnheiten ändern.* (odniósł się”) / *Ich war zu dick und wollte ein paar Kilo abnehmen.* („odniósł się i rozwinął”)
- chęci podążania za modą, naśladowania innych, np. *Ich habe aufgehört, Süßigkeiten zu essen, denn gesundes Essen ist jetzt in Mode.* („odniósł się”)
- okoliczności, osób, wydarzeń, które miały wpływ na podjęcie przez zdającego tej decyzji, np. *Der Zahnarzt hat mir beim letzten Besuch eine zuckerfreie Diät (Ernährung) empfohlen.* („odniósł się i rozwinął”)
- finansów, np. *Ich habe gedacht, ich gebe zu viel Geld für Süßigkeiten aus.* („odniósł się”).

Realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana na poziom niższy, jeżeli z kontekstu jasno nie wynika powód/cel podjęcia decyzji o rezygnacji z jedzenia słodyczy, np. *Meine Mutter macht keine Nachspeisen mehr.* (O→N), ALE *Und das passierte aus dem Grund, dass meine Mutter keine Nachspeisen mehr macht.* („odniósł się”).

Nie jest akceptowana jako realizacja tego podpunktu polecenia wypowiedź, w której zdający:

- podaje skutki niejedzenia słodyczy, np. *Ich habe fünf Kilo abgenommen.*
- przedstawia swoje opinie / emocje / odczucia odnośnie podjętej decyzji, np. *Ich freue mich über diese Entscheidung.* / *Ich war zufrieden, dass ich diese Entscheidung getroffen habe.*
- opisuje swoją dietę, np. *Zum Frühstück habe ich immer einen Kuchen oder ein Eis gegessen. / Jetzt esse ich zum Frühstück Früchte.*

Taka realizacja tego podpunktu polecenia może być traktowana jako element rozwijający, **pod warunkiem** że zdający realizuje kluczowy element tego podpunktu polecenia, czyli podaje powód/cel zrezygnowania z jedzenia słodyczy, np. *Ich wollte wie mein Fußballtrainer aussehen. Ich freue mich über die Entscheidung, die ich getroffen habe.* („odniósł się i rozwinął").

nie odniósł się	**odniósł się**	**odniósł się i rozwinął**
Es ist eine gute Idee, keine Süßigkeiten zu essen. Früchte sind teurer als Süßigkeiten.	Meine Freundin hat mir geraten, auf Süßigkeiten zu verzichten. Ich habe mich entschlossen, keine Süßigkeiten zu essen, weil sie zu teuer sind.	Meine Freundin hat mir geraten, auf Süßigkeiten zu verzichten. Ich halte ihre Idee für gut, weil ich mich besser fühle. Ich habe mich entschlossen, keine Süßigkeiten aus finanziellen Gründen zu essen. Ich bin aber enttäuscht, weil Früchte teurer als Süßigkeiten sind.

- **przedstaw reakcję rodziców na Twoje postanowienie**

5.3) Zdający przedstawia fakty z przeszłości […].
5.5) Zdający wyraża i uzasadnia swoje […] poglądy i uczucia.
5.6) Zdający przedstawia opinie […].

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do reakcji rodziców na swoje postanowienie. Za reakcję uznaje się na przykład:

- opis emocji, np. *Meine Eltern haben sich über die Entscheidung sehr gefreut, dass ich verzichtet habe, Süßigkeiten zu essen.* („odniósł się")
- opis działań/czynności, np. *Meine Eltern haben versprochen, keine Süßigkeiten mehr zu kaufen.* („odniósł się")
- opinie związane z faktem podjęcia takiego postanowienia, np. *Meine Eltern halten die Entscheidung für sehr gut. Ihrer Meinung nach werde ich gesünder, wenn ich keine Süßigkeiten mehr esse.* („odniósł się i rozwinął")

Akceptowane są również komunikatywne odpowiedzi, w których zdający przedstawia reakcję jednego z rodziców, np. *Meine Entscheidung hat meiner Mutter sehr gefallen.* („odniósł się") / *Meine Entscheidung hat meiner Mutter sehr gefallen. Sie hat gesagt, dass sie keinen Zucker mehr zu Speisen gibt und andere Nachspeisen macht.* („odniósł się i rozwinął")

Jeżeli zdający informuje, jak inne osoby, a nie jego rodzice, zareagowały na jego postanowienie, to taka realizacja tego podpunktu polecenia kwalifikowana jest na poziom niższy, np. *Als ich meinen Freunden von meiner Entscheidung erzählt habe, haben sie nicht geglaubt, dass ich keine Süßigkeiten mehr esse.* (O→N)

Jeżeli zdający pisze tylko o poinformowaniu rodziców o swoim postanowieniu bez uwzględnienia ich reakcji, to taka wypowiedź nie jest realizacją tego podpunktu polecenia, np. *Ich habe meinen Eltern gesagt, dass ich keine Süßigkeiten mehr esse.* („nie odniósł się“), ALE *Als ich meinen Eltern gesagt habe, dass ich keine Süßigkeiten mehr esse, haben sie große Augen gemacht*. („odniósł się”)

Informacje o okolicznościach, w jakich zdający poinformował rodziców o rezygnacji z jedzenia słodyczy, mogą być traktowane jako element rozwijający ten podpunkt polecenia, **pod warunkiem** że zdający realizuje kluczowy element polecenia, np. *Als wir im Restaurant Essen bestellt haben, habe ich meinen Eltern gesagt, dass ich keine Nachspeise nehme, weil ich keine Süßigkeiten mehr esse. Sie haben mir zu der Entscheidung gratuliert.* („odniósł się i rozwinął”)

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający przedstawia reakcję rodziców na inny fakt niż jego postanowienie, np. *Meine Eltern machten sich Sorgen, weil wir zu viele Süßigkeiten kaufen.* („nie odniósł się”)

nie odniósł się	**odniósł się**	**odniósł się i rozwinął**
Meine Eltern essen keine Süßigkeiten mehr. Meine Schwester hat sich gewundert. (O→N)	Meine Eltern waren überrascht, dass ich mich entschieden habe, keine Süßigkeiten mehr zu essen. Meine Mutter hat sofort der Tante über meine Entscheidung gesagt.	Meine Eltern waren sehr zufrieden, dass ich mich entschlossen habe, keine Süßigkeiten mehr zu essen. Sie haben gesagt, dass sie das Geld für ein anderes Ziel geben/bestimmen, z. B. für Fitness-Klub. Meine Mutter hat nicht geglaubt, dass ich diese Entscheidung getroffen habe. Und mein Vater hat gesagt, dass er mich bei meiner Entscheidung unterstützt. Er wird auch keine Süßigkeiten mehr essen.

- **opiszesz problem, który utrudnia Ci realizację Twojego postanowienia**

7.2) Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do problemu, który pojawił się w związku z rezygnacją z jedzenia słodyczy.

Problem może dotyczyć na przykład:
- okoliczności i/lub osoby/osób, które utrudniają realizację postanowienia, np. *Ich habe ein Problem, weil meine Oma oft einen Kuchen backt*. („odniósł się”) / *Ich wohne in der Nähe einer Konditorei, wo es viele Leckereien gibt, unter anderem meinen besten Apfelkuchen. Darum ist es für mich schwer, auf den zu verzichten.* („odniósł się i rozwinął”)
- charakteru zdającego / stanu psycho-fizycznego / braku motywacji, np. *Es ist sehr schwer, mit meiner Entscheidung zurechtzukommen. Leider habe ich immer Lust auf etwas Süßes.* („odniósł się”) / *Immer wenn ich in einer Konditorei bin, sehe ich sofort alle Leckereien, meinen besten Kuchen und verschiedene Eissorten. Es ist wirklich sehr schwer, nichts davon zu kaufen.* („odniósł się i rozwinął”)
- kwestii finansowych, np. *Es hat sich herausgestellt, dass zuckerfreie Waren teuer sind. Dadurch ist mein Taschengeld schnell weg*. („odniósł się”)

Jeżeli z kontekstu jasno nie wynika, że opisana sytuacja utrudnia zdającemu realizację postanowienia, to taka realizacja tego podpunktu polecenia kwalifikowana jest na poziom niższy, np. *Meine Freunde essen immer gern Süßigkeiten.* O→N („ nie odniósł się”), ALE *Meine Freunde essen immer gern Süßigkeiten und bieten mir auch etwas Süßes an. Ich sage „nein, danke“, denn ich sollte keine Süßigkeiten mehr essen.* („odniósł się i rozwinął”)

Nie akceptuje się odpowiedzi, w których zdający:
- przedstawia korzyści z niejedzenia słodyczy, np. *Es ist für mich kein Problem, keine Süßigkeiten mehr zu essen, denn ich esse mehr Früchte.* („nie odniósł się”)
- nie podaje żadnego konkretnego problemu, np. *Es ist sehr schwer.* („nie odniósł się”)

nie odniósł się	**odniósł się**	**odniósł się i rozwinął**
Für mich ist das ein großes Problem. Ich habe nicht geglaubt, dass es daraus ein Problem gibt.	Ich esse sehr gern Nachspeisen von meiner Mutter und es ist schwer, auf die zu verzichten. Es ist nicht leicht, beim Kaffeetrinken auf etwas Süßes zu verzichten.	Ich esse sehr gern Nachspeisen, die meine Mutter macht. Daher fällt es mir schwer, auf die zu verzichten, wenn ich sehe, wie meine Familie (die Anderen) diese Leckereien isst. (essen.) Ich trinke Kaffee und esse dabei etwas Süßes gern. Es ist schwer, auf diese guten Sachen am Morgen zu verzichten.

• **wyjaśnisz, w jaki sposób zamierzasz rozwiązać ten problem** **5.8) Zdający opisuje […] plany na przyszłość.** **7.2) Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.**

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający informuje przynajmniej o jednym sposobie, w jaki ma zamiar rozwiązać problem, przez który trudno mu zrezygnować z jedzenia słodyczy.

Rozwiązanie problemu może polegać na przykład na:

- unikaniu okazji do spożywania słodyczy, np. *Ich gehe nicht mehr zu Geburtstagspartys.* („odniósł się”)
- zmianie przyzwyczajeń żywieniowych / diety, np. *Als Nachtisch esse ich Früchte statt Kekse.* („odniósł się”) / *Ich suche im Internet nach Rezepten für gesundes Essen und werde zuckerfreie Nachspeisen selber machen.* („odniósł się i rozwinął”)
- rozmowie z bliskimi, np. *Ich sage meiner Mutter, dass sie keine Schokolade mehr kauft.* („odniósł się”)
- znalezieniu takich form spędzania czasu (np. uprawianie sportu), które sprawią, że zdający nie będzie myślał o jedzeniu słodyczy, np. *Ich werde ins Fitnessstudio gehen.* („odniósł się”).

Akceptowana jest odpowiedź, w której zdający informuje o już podjętych działaniach, np. *In der Nähe meiner Wohnung liegt eine Konditorei. Zur Schule werde ich an dieser Konditorei nicht mehr vorbeigehen.* („odniósł się”).

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie podaje żadnego konkretnego sposobu rozwiązania problemu, np. *Ich muss das Problem lösen.* („nie odniósł się”).

nie odniósł się	**odniósł się**	**odniósł się i rozwinął**
Weißt du, wie ich das Problem lösen kann? Ich weiß nicht mehr, was ich tun sollte.	Ich werde mehr Früchte essen. Ich habe mich entschlossen, Sport zu treiben.	Ich werde selber Einkäufe machen und kaufe nur gesunde Waren wie Obst und Gemüse. Ich versuche mit meinen Eltern zu sprechen und ihnen zu erklären, dass wir alle gesund essen sollten.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami/akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

2 p.	wypowiedź jest w całości lub w znacznej większości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu
1 p.	wypowiedź zawiera usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu
0 p.	wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z trudnych do powiązania w całość fragmentów

Dodatkowe uwagi dotyczące spójności

1. W ocenie spójności należy rozważyć poziom spójności tekstu, zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu, w stosunku do jego długości. Jedna bądź dwie usterki w dłuższym tekście to nie to samo, co jedna bądź dwie usterki w spójności w tekście bardzo krótkim. Nie należy jednak bezpośrednio przeliczać liczby usterek na odpowiednią liczbę punktów.
2. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
   - braku połączenia tekstu piszącego z podanym początkiem, np.
     Liebe Anna,
     seit zwei Wochen esse ich keine Süßigkeiten mehr.
     Hi, ich will dich informieren, dass ich keine Süßigkeiten mehr esse.
   - braku połączenia między częściami tekstu; odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
   - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych (przeskakiwania z jednego czasu gramatycznego na inny)
   - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują, że odbiorca gubi się, czytając tekst
   - poważnych zakłóceń komunikacji w tekście w wyniku błędów językowych
   - braku logiki w tekście, np. przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/ kontekstu, który tłumaczyłby taką właśnie realizację danego podpunktu).
3. Zdający nie musi realizować podpunktów polecenia w kolejności, w jakiej są wymienione w zadaniu. Sama zmiana kolejności nie może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
4. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
5. Brak powiązania między rozwinięciem napisanym przez zdającego, a zdaniem wprowadzającym i/lub kończącym podanym w arkuszu może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.

6. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
7. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
8. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
9. Wyrazy napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
10. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/ niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą" na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie struktur leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

2 p.	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 p.	ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 p.	bardzo ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są wyłącznie najprostsze środki językowe

1. Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych ujętych w zakresie struktur w Aneksie do Informatora, których znajomości można oczekiwać od absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej **w roku szkolnym 2022/23** na poziomie **A2+** (w skali ESOKJ).
2. Pod pojęciem „precyzyjne sformułowania" rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły, interesujący, fajny*. W precyzji wyrażania myśli mieści się również charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, np. stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 p.	• brak błędów • nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację
1 p.	• liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji
0 p.	• liczne błędy często zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Sposób oznaczania błędów

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego, stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

rodzaj błędu	sposób oznaczenia	przykład
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	*Marek lubić czekoladę.*
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	*Marek √ czekoladę.*
błąd ortograficzny	otoczenie wyrazu kołem	*Słońce gżeje.*
błąd językowy i ortograficzny w jednym wyrazie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	*Słońce gżać w lecie.*
błędy w spójności / logice	podkreślenie linią falistą	*Założyłem kurtkę bo było gorąco.*

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.
Nie oznacza się błędów interpunkcyjnych.
Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów we wszystkich kryteriach, jeżeli jest
   - w całości nieczytelna (pod pracą zapisuje się „praca w całości nieczytelna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
   - całkowicie niezgodna z poleceniem (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niezgodna z poleceniem”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
   - niekomunikatywna dla odbiorcy, np. w całości napisana fonetycznie (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niekomunikatywna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium).
2. Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest uznawana za niesamodzielną.
3. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub fragmenty całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
6. Jeżeli wypowiedź zawiera 60 wyrazów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
7. Wyrazy zapisane przy użyciu skrótów, np. *gn8 (Gute Nacht), LG (Liebe Grüße),* należy oznaczyć jako błędy ortograficzne.
8. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych (takie błędy nie są oznaczane w pracy zdającego). Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy zdającego z opinią o dysleksji to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.
   Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z dysgrafią, dysortografią, afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, mózgowym porażeniem dziecięcym, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.
9. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *Serie, Zeitschrift,* np. *die Serie „M jak miłość”, die Zeitschrift „Świat Dysku”*.
   Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *Ich lese Nowe Horyzonty.* – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.

10. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za zakres środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź lub wybrane podpunkty polecenia nie będą podlegały ocenie.
11. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli wyraz *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
12. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia wyrazów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są wyrazy oddzielone spacją, Przez wyraz rozumie się jeden element oddzielony od innych przez biały obszar/spację, np. *zu Hause* (2 wyrazy), *für die Arbeit* (3 wyrazy), *10. Januar 2012* (3 wyrazy), *1780* (1 wyraz), *dreihundertsiebenundzwanzig* (1 wyraz).
2. Jako jeden wyraz liczone są:
   - wyrazy łączone dywizem, np. *Rock-Hits, Wegwerf-Gesellschaft*
   - formy skrócone, np. *geht's, gibt's*
   - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS*/*sms*,
   - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
3. Cyfry rzymskie traktuje się jak pozostałe cyfry i liczby, np. *XX* (1 wyraz), *Wilhelm II.* (2 wyrazy).
4. Podpis *XYZ* nie jest uwzględniany w liczbie wyrazów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie wyrazów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „buźki").
6. Bierze się pod uwagę wyrazy w języku innym niż język egzaminu, np. *Ich lese Nowe Horyzonty.* (4 wyrazy).